

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 788.

EGYETÉRTÉS

FENYŐ SÁNDOR

ÖÖTVÖS KÁROLY

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 706.

Mai számunk főbb közleményei: Vezérellek: Ex uno disce omnes - egy példából mindent tanulj.

Ex uno disce omnes egy példából mindent tanulj.

Már két év előtt szólt fel az országgyűlésen pártunk megbízásából Barta Ödön, azon megalázó évi tributum megváltása ügyében, melyet az ország egy bolond órában, 1867-ben, magára vállalt, a törvény szavai szerint azért, hogy az ország sulyos terhek alatt, miket az abszolút-rendszer eljárása összehalmozott, ő felsége többi országainak jóléte össze ne roskadjon...

Azóta minden évben felhoztuk a kérdést a pénzügyi bizottságban; és hosszasan vitakoztunk felette magával a miniszterelnökkel, a mult év végén kifejtett ellentállásunk ideje alatt. Azért hoztuk fel e kérdést, mert előre láttuk, hogy e téren is mindent el fog követni Ausztria azért, hogy hazánkat kiabolhassa; mert Ausztria egész politikai magatartásából látjuk, hogy ott az a felfogás uralkodik, hogy hazánk szabad préda, melylyel szemben minden meg van engedve.

Nyomást akartunk gyakorolni a magyar kormányra, a melynek nem az lett volna a kötelessége, hogy itthon a hazafias nyomásnak ellentálljon, hanem az, hogy a nyomást odábbadja kifelé és mentse meg az országot nemcsak attól, hogy valósággal kifosztogassák, hanem attól is, hogy csufot ne üzzenek vele; mert csakis ügyefogyottakkal szoktak a lelketlenek úgy bánni, mint a hogy velünk bínnak Ausztriában! Az 1867. XV. t. cz. 29,188,000 forintban állapította meg azt az évi

járadékot, a melyet az addigi osztrák adósságok kamatai fejében, mint elvállalt részt, fizet az ország. Ugyanazon t. cz. 6-ik szakaszában fentartotta azt a jogát az ország, hogy visszafizethesse részben vagy egészben magát a tőkét, mely az elvállalt kamatjárulék összegének megfelelő.

Midőn e sulyos terhet önként és minden ellenszolgáltatás nélkül magára vállalta az ország, az osztrák államadósság címletet öt százalékosak voltak. Természetesnek látszott tehát az, hogy ez a tény elégséges a tőkének pontos megállapítására, minthogy ez az évi kamatjárulék egy egyszerű számítással dedukálható.

Lehetetlen lenne oly örültséget feltételezni az akkori magyar kormányról, hogy Ausztria szabad akaratára bízta volna azt, hogy bármikor százmilliókkal növelhesse a Magyarország által elvállalt adósság tőkeösszeget.

Igaz, hogy bolond órában volt akkor a magyar, de ennire még sem mentek sorsának intézői a jogtöközlásban; s ha nem voltak elég óvatosak, ez onnan eredt, hogy áldozatul estek annak a bizalomnak, a melylyel az osztrák alkotmányosság iránt viseltettek és a melylyel a bizalom átvonul mint vörös fonál az 1867-iki alkotáson, kicsucosodva a XII. t. cz. 25-ik §-ában, a melyben ki lett mondva, hogy Ausztria országában a teljes alkotmányosság életbeléptetése a közös ügyekre és azok kezelési módjára vonatkozólag alapítottá képez.

E bizalom az osztrák alkotmányosságban, az osztrák népképviselőiben és az osztrák felelős kormányrendszerben elmulasztatá a magyar kormánytól azt, hogy az ellenszolgáltatás nélkül elvállalt tartozásnak precíz tőkeösszeget a törvénybe éppen úgy beiktassa, mint a hogy meg lett jelölve az évi kamatjárulék pontos összege. Kétségtelenül azt hitték akkor, hogy ezt felesleges megjelölni, mert mindenki kiszámíthatta, hogy ez a tőke 583.760,000 forintra rug.

Az osztrákokba helyezett bizalom minden téren óriási károkat okozott az országnak. Nincs olyan kérdés, a melyben Ausztria a legdurvábban be ne csapta volna Magyarországot. Nemcsak olyan kérdésekben csapta be, melyek szerződés jellegével bírtak, s a melyekben a feltételek vita tárgyát

képezten, a szerződő felek ügyességétől függött a jobb, vagy rosszabb szerződés, a mely ügyességet azonban két szövetséges állam közt nem lett volna szabad úgy érvényesíteni, mint például egy marhavására... nem csak oly szerződéses kérdésekben csaptak be, mint például a fogyasztási adók kérdése, a mely fogyasztási adó kezelésén összesen 54.028,889 forintot vesztett Magyarország - hanem még olyan kérdésekben is becsaptak, melyek oly tényektől függtek, a melyeket meghamisítva állítottak a magyar kormány elé; példa rá a határvidék számára a praecipuum százaléka, melyre rafogták, hogy 2%, a mit állításukban bizva el is fogadtott az ország, holott később kiderült, hogy ez nem 2% volt akkor, hanem 0,68%, a miből kifolyólag, csupán 1886. óta, (mióta a veszteségről hivatalos számadást vezetnek) egész 1899-ig összesen 14.357,562 forinttal többet fizetett Magyarország, mint a tényleges arány szerint fizetnie kellett volna.

Ennél még rutabbut becsapták Magyarországot az elvállalt kamatjáruléknak megfelelő tőkeadósság tárgyában is. A mi 1867-iki törvényünk keletkezése után, vagyis 1868-ban, Ausztriában egy olyan törvényt hoztak, melybe az 1867. XV. t. cz. 6-ik §-tól eltérőleg, becsusztatták e két szót: „effektív kamat.”

A magyar kormány s a magyar bizottság e becsusztatást nem vették észre és így megtörtént az, hogy az osztrákok a magyar szöveget, úgy a hogy az meg volt szerkesztve, irták alá, a magyarok pedig az osztrák szöveget irták alá, a mely az említett lényeges pontban alaposan eltérő volt a magyartól.

Két egymástól eltérő eredeti van tehát hivatalosan aláírva és elfogadva e fontos kérdésben létrejött megállapodásra vonatkozólag.

E formális becsapásból kifolyólag, vette magának az osztrák pénzügyminiszter azt a jogot, hogy az összes 5000 millió korona osztrák adósságból 1400 millió koronát, mint a Magyarországot terhelő részt kihasítson.

És miképpen jött rá arra, hogy e rész éppen 1400 millió legyen? Úgy jött rá, hogy Ausztria 5%-os járulékanak szelvényeit 16% szelvényadóval sújtván, ezeknek effektív nettó kamata 5% helyett 4,2 százalékká

lett. Ha tehát 29,188,000 forint évi tributumot 4,2%-al kapitalizálunk, 1420 millió korona tőkét mutatunk ki. Az osztrák pénzügyminiszter megelégedett az 1400 millió kerek számmal 1420 millió helyett.

Azonban a bécsi birodalmi gyűlés tovább ment; s az egész 5000 millió adósságot 4%-osra akarja konvertálni; a mely művelet, a magyar adósságrész tőkéjét 1500 millióra növelné.

Vajjon milyen véleménynyel lehetnek az osztrákok Magyarország önértetéről, itélő tehetségéről és ellentálló képességéről, ha azt hiszik, hogy lehetséges az, hogy eltérje az ország azt az örült merészséget, hogy egy szomszéd állam, melynek adósságai egy részét elég oktalanként voltunk elvállalni, annyi száz millióval szaporíthassa a mi tartozásunk tőkéjét, a mennyivel neki tetszik!

Ha azt hiszik, hogy teljesen ügyefogyottak vagyunk, akkor szép tőlük, hogy 1167 millió korona tőketartozásunkat csak 1500 millióra akarják önszántukból emelni. Valóban nagy mérsékletet tanusítanak ezzel, mert 3%-os címletet is becsúszhatnának ki, olcsóbb árfolyamon, s akkor az ő fogalmaik szerint a jogról, Magyarország tőkeadóssága 2000 millió korona lenne az elvállalt 1167 millió helyett és így tovább.

Minden józanul gondolkodó ember esze megáll az ilyen határtalan merészségen.

Ma ebben a kérdésben interpellált pártunk nevében Barta Ödön. A miniszterelnök válaszában hangsúlyozta, hogy az osztrák kormány igéretét bírja, hogy nem fog élni a birodalmi gyűlés utasítászerű felhatalmazásával - a mi furcsa jele az osztrák alkotmányosságnak!

Azt is mondta Széll Kálmán, hogy ha az osztrák kormány mégis alkalmazkodnék a birodalmi gyűlés határozatához, akkor ő ebből le fogja vonni a konzekvenzákat... miképpen? ugy-e, hogy lemond? ugy-e hogy nem fogja eszközölni a vám- és kereskedelmi szövetség javaslatának elfogadását a magyar országgyűlésen? Vagy ugy-e, hogy megátolja az osztrák műveletet, ha másképp nem, a végső esetben azzal, hogy megtagadja Magyarország a kamatjárulékok fizetését, addig is, míg teljesen le nem mondanak Bécsben a rablási kísérletről?

Sőtétben maradtunk az elhangzott miniszterelnöki válasz után; a vérszélhők pedig mindinkább tornyosulnak a politikai láthatáron; egy végzeteszerű kéz ragadja az országot, a vihar kiűzése felé!

Vajjon tudja-e, belátja-e az ősz uralkodó, hogy uralkodói székeinek egyetlen biztos talaja felett gyülekeznek a viharfelhők?...

Kossuth Ferencz.

Budapest, február 14.

Pártértekezlet. A függetlenségi és 48-as párt a jövő héten, csütörtökön este hat órakor értekezletet tart, a melyen Kossuth Ferencz fog előlnöklni.

Sok hűhó semmiért. Elhíresztelték a horvát bírókat, hogy milyen roppant nagy hazafi excellenciája, meg karhatalmat is rendelt a feketesárga zászló elavoltására, mikor most Zimonyban fogadta a szerb királyi párt. Mi mindjárt tartózkodással fogadtuk ezt a hírt, a melyet - és éppen ez volt a gyanus - éppen a kormány újságjai továbbítottak a legnagyobb készséggel. Csodálkozunk rajta, mert - a mint meg is mondtuk - a bannak ez az állítólagos eszekekedete sehogyan sem volt összeegyeztethető azokkal a szavakkal, a melyekkel magyar állami funkcionárius léte az idegen uralkodó előtt, az osztrák-magyar monarchia határainak minősítette a magyar birodalom határát. S csakugyan nem hiába volt ez az elcsodálkozásunk, mert ma kiderül, hogy a bán nem távolította el Zimonyban a Central-fogadó ormáról a feketesárga zászlót, abból az egyszerű okból, mert - nem is volt ott feketesárga zászló...

A tisztviselők fizetésrendezése.

Előttünk van az állami tisztviselők fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslat, melyet a pénzügyminiszter ma terjesztett a képviselő ház elé.

A hosszas vajadás után tehát mégis meg született ez a reformjavaslat. Ismeretes az e nagy és erős mozgalom, melynek hatásai alatt a magyar kormány végre elhatározta magát erre az alkotásra. Nyilvánvaló, hogy e mozgalom nélkül és az ellenzék pártok erőlyes és határozott követeléseinek sürgető hangoztatása nélkül a kormány meg nagyon sokáig megmaradt volna a készülődeséknél és annál, hogy az állami tisztviselőket folyton sakkban tartsa ígéreteivel. De már nem tarthatott ki az elől az emins állami érdek elől, mely a tisztviselők sorsának javításával és állásuk részben való biztosításával fűződik össze. Ámde most, hogy előttünk van a kormány javaslat, bizást elmondhatjuk: Timeo Da-

Az Egyetértéses tárczája.

Miből élt Deák Ferencz?

- Az Egyetértés eredeti tárczája. - Írta: ÖÖTVÖS KÁROLY.

Deák Ferencz a kehidai uradalom vételárának egy részét sohase vette föl gróf Széchenyi Istvántól, hanem azt életjáradékra fordította át.

Az életjáradék szó új szó. Öregünk nem ismerték, nem is használták. A felszázad előtti gazdasági és pénzügytani irdalom honosította meg. Magát a jogi intézményt jól ismerté a régebbi kor. „Örökös tartás” volt a neve. Öreg emberek, öreg asszonyok, magános nők és férfiak; különösen agg szüzek gyakran átengedték ingó és ingatlan javukat valamely jó rokonnak azzal a föltétellel, hogy haláluk után a javak a jó rokonnak szálljanak, de életükben a jó rokonnak gondoskodik lakásukról, élelmezésükéről, kényelmükéről, mindennapi szükségükről. A köznépi örökös tartásnak nevezték ezt a jogviszonyt. A latinus világban vitalitium volt a neve. Maga Deák is így nevezte.

De ő nem természetü szolgálmányokban, hanem készpénzben, még pedig aranyban kötötte ki magának a vitalitiumot, az életjáradékot.

Ugy tudom, a vételárból harmincezer ezüst forint lett életjáradékra fordítva. Gróf Széchenyi István azt a kötelezettséget vállalta magára és maradékaira, hogy Deák Ferencznek élete végéig évenként hatszáz darab körmőzei aranyat fog fizetni, - e ezimen a vételárból harmincezer forint lehajlik, - Deák halála után pedig a fizetés kötelezettsége megszűnik.

A legnagyobb magyar nem sokáig fizette

ezt maga. Alig öt éven át. Ő 1860-ik év tavaszán meghalt s a kötelezettség fiaira hátramlott, kik azt pontosan teljesítették Deák Ferencz haláláig, noha Kehidát eladták s az nem maradt birtokukban.

Egy körmőzei arany, ha jól emlékszem, négy és fél ezüst forint volt a mult század elején. Csak hogy az aranyban az osztrák bankjegyekkel s folyó váltópénzekkel szemközt mindig volt árszija. Néha igen nagy volt. A mult század ötvenes éveinek vége felé Ausztria hitele kegyetlenül megesőkken s egy arany helyett bankjegyekben hat forintnál is többet kellett fizetni.

Deák Ferencznek volt hát életfogytig legalább háromezer ezüst forint évi jövedelme.

Kis összeg - ugy látszik. Bizony kis összeg! Ha a miniszterelnöknek lehet negyvenezer koronája, egy-egy miniszternek huszonegy ezer, s még államtitkárnak s miniszteri tanácsosnak is tizenkét ezer koronája évenként: bizony csekélység Deák Ferencznek hat ezer korona!

Hiszen mik azok a miniszterek és államtitkárok Deák Ferenczhez képest? Semmiségek, porszemek, a láthatatlanság parányai. És még se volt az csekély összeg abban az időben. Hiszen nyolcz ezüst forint jutott belőle minden napra. A megyei alispánnak se volt több fizetése 1800 forintnál s az országgyűlési képviselő napidija s lakbére együtt se rugott többre kétezer forintnál esztendőnként.

Vajjon kinek agyában fordult meg először az a gondolat, hogy Deák életjáradékba fektesse a vételár maradék részét? Azt hiszem, ő maga gondolta ki ezt. Birtokát ő már régebben el akarta adni, 1850

után mindjárt, ha akad vevő: már akkor

megkínálta a vevőt azzal, hogy a vételár felét hatos kamat mellett kölcsönképp megtarthatja. Ugy látszik hát, régebben forgott már agyában az a gondolat, hogy ő nem vesződik se birtokkal, se a tőkék kamatoztatásával. A kinek a pénz nem szerelme, a pénzügyítés sem természet: annak unalmas foglalkozás a pénzzel, kamattal, tőkével, adóssákkal, törvényekkel, ügyvéddel, bíróval való bajlódás.

A mai kor a maga vagyonra éhező gondolkodásával alig tud elképzelni olyan embert, mint Deák Ferencz. Hisz ő nem tudott „pénzt csinálni.” Miben állott tehát az ő nagy bölcsesége?

Egy adomát beszélnek temetéséről.

Milliomos budapesti bankár meg akarta nézni ravatalt az Akadémia csarnokában. De már elkésétt. Rendőrök, hosszú rudakat tartva kezükben, elzárták a nagy tért. A sokaság százezernyi fővel zsi bongott körüskörül. A milliomos bankárt nagy tekintélye, parancsoló szava s vastag aranyláncza daczára se eresztették a ravatálhoz.

A milliomos ember dühbe jött, megfordult, áttörtetett a tömegen s haza ment nagy dohogva. Otthon kérdeik tőle: mit látott, ki volt találkozt, milyen a Deák Ferencz ravatala?

- Ejh mit! Majd én nézegetem azt. Hiszen ő csak egy koldus volt!

Bizony igaz ez a milliomos ember eszjárása szerint. Vagyona nem volt, évi jövedelme csak pár ezer forint volt, s pénzzel megmérhető örökség nem maradt utána. Lehetett ő bölcs. Lehetett a nemzetnek bölcsé. De okos ember nem volt. Így gondolkozik a mai kor száz embere közül kilencvenkilenc. A századik meg talán sehogyan se gondolkozik.

Koronát adott egy hatalmas uralkodónak. Kibékítette a királyt, a ki félre volt vezetve, a magyar nemzettel, a ki el volt keseredve. Alkotott törvényt erős kézzel s teremtet és buktatott minisztereket és kormányzókat tetszése szerint. A kit pártolni akart volna: annak utjain virág nyílt. A kit haragja ér: annak jobb lett volna, ha vakon születik. Uralkodott a törvényhozás fölött s a hatalmas Habsburg, ha valami fölött eltűnődött: jó lesz-e, rossz lesz-e, mindig megkérdte tanácsosától: mit szól a dologhoz Deák Ferencz?

Es még se volt semmi vagyona, semmi különös jövedelmi forrása, csak épen a mindennappia!

Hát okos ember az ilyen ember? Nem volt egy rongyos viczinális vasutja se. Semmiféle banknak nem volt igazgató tanácsosa. Nem járt engedélyek, szabadalmak, gyógyszerárak, italmérések, rendek, rangok, kitüntetések után. Nem fogadott el, nem is kapott jutalmakat, díjakat, közvetítési jutalékokat. Báróságot, grófságot, püspökséget, érsekséget, apátságot, kanonokságot szerezhetett volna száz embernek s nem törődött a százezrekkel és milliókkal, a mit ekként szerezhetett volna magának.

Hatalmának alig volt határa, s a mindennapi szerény kényelemhez mégis alig tudott eljutni.

Hát talán protekciókat gyakorolt? Csakugyan gyakorolt. Egy esetről legalább tud a világ.

Volt egy unokatestvére. Szegény asszony volt. Deák Katalin volt a neve; apja testvérjének, Deák Józsefnek egyik leánya. Mivel, derek asszony, de a mostoha sors megfosztotta vagyonától. Segítség kellett neki, - állás, megélhetés, protekció.

Hol keresne másutt protekciót, mint a világhírű, hatalmas unokatestvérjénél - Deák Ferencznél?

S Deák Ferencz csakugyan be tudta szerezni az ő kedves rokonát a Nemzeti Színházhoz páholyintogató nőnek havonként járó huszonefő forint fizetésért.

Mert a nemzet vagyonából munka nélkül élvezni nem szabad semmit és többet élvezni se szabad, mint a mennyit a munka ér. Így gondolkodott s így eszekekedett.

De azért egyébként is segítette e rokonát rendszeresen. Adott neki más munkát is.

Agglegénynek a fehéreműjéről is gondoskodnia kell. Deák Ferencz az Angol Királynő vendéglobben lakott s ott a szobaasszonynak kellett volna gondoskodnia mosásról, vasalásról, varrásról, új fehéremű beszerzéséről. Meg is tette volna ezt a szobaasszony jó pénzért szívesen.

De Deák ezzel a tennivalóval Kati hugát bizta meg s gyöngéd lélekkel e ezimen adott neki elegendő segítséget. Tisztes munkáért - tisztes munkadíjat. Hogy az asszonyban is örökségként megérv kemény Deák-vérenek az ingyen adományért ne legyen oka röstelkedni.

Nem sok dolog volt Deák fehéreműjével. Keményített inggallért és keményített kézelőt nem viselt soha. A mult század második felében legalább nem. Korábbi időben ingeinek nyakát is, ujjalejét is vékony fehérszalaggal szokta összekötölni, ahogy száz év előtt volt divatban. Később ugyan gombok jöttek a szalag helyére, de vastag fekete selyem nyakkendője az ingnyakát sohase engedte napvilágra jutni s ingujjának eleje sohase kandikált ki kabátja újjából.

kerül kormányra. Ö...

Drakulics Pál: N...

Hentailer Lajos: r...

A házalo

Báró Kaas Ivor: i...

Földalások a b...

Báró Kaas Ivor: r...

Az ország

Báró Kaas Ivor: a...

Marjay Péter: U...

Marjay Péter: M...

Marjay Péter: N...

Marjay Péter: A...

Marjay Péter: H...

Marjay Péter: A...

Marjay Péter: A...

Marjay Péter: A...

Marjay Péter: A...

Marjay Péter: A...

Marjay Péter: A...

Marjay Péter: A...

Marjay Péter: A...

Marjay Péter: A...

Marjay Péter: A...

Marjay Péter: A...

Marjay Péter: A...

Marjay Péter: A...

Marjay Péter: A...

Marjay Péter: A...

Budapest

A katonai jav...

A galántai ma...

A képviselőhá...

Személyes kérd...

Gabányi Miklós: S...

Draku vagy Drakulics képviselő kérésekkel...

Draku vagy Drakulics képviselő kérésekkel...

A képviselőház ülése február 14-én

Elnök: Gróf Apponyi Albert, szünet után Tallian Béla.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, Lukács László, báró Fejérváry Géza, Ploz Sándor, Darányi Ignác, Wlassics Gyula, Cseh Ervin.

Elnök: Feltételesen előtt megnyitja az ülést.

A tisztviselői fizetésrendezése.

Lukács László pénzügyminiszter benyújtja a törvényjavaslatot az állami tisztviselők újabb fizetésrendezéséről.

Gabányi Miklós: Jéje már.

Lukács László: Kéri a Házat, hogy a javaslat kinyomtatás, szétosztás és jelentésével végteljesen a pénzügyi bizottsághoz való utasítást határozza el.

Napirend előtt.

Deodovich jegyző jelenti, hogy az interpellációs könyvből több interpelláció van bejegyezve.

Báró Fejérváry Géza: A Ház két órára elhalasztja az ülést, mert az interpellációkat egy óra körüli ideig kell tárgyalni.

Széll Kálmán miniszterelnök jelzi, hogy ma fog választani Barát interpellációjára.

Földalások a házban: Sok az interpelláció! Széll Kálmán: Nem baj, valamennyire választok.

Elnök határozatiag kimondja, hogy a Ház két órára fog átérni az interpellációkra.

A katonai javaslatok.

Vörös József: A mi álláspontunk igazolását segíti elő, igazán az egész nemzet, amely látja, hogy a jobboldal, mint akarja a súlyos terheket az ő vállára rakni.

Hentailer Lajos: Politikai lefejezés.

Vörös József: Am azt mégis hogy bizonyára a többség pártját helyet foglalja, mint az ellenzék sanyarú kényerét önni, kellemesebb nyugodtan ülni, mint a kormányt támadni.

Hentailer Lajos: Politikai lefejezés.

Vörös József: Am azt mégis hogy bizonyára a többség pártját helyet foglalja, mint az ellenzék sanyarú kényerét önni, kellemesebb nyugodtan ülni, mint a kormányt támadni.

Hentailer Lajos: Politikai lefejezés.

Vörös József: Am azt mégis hogy bizonyára a többség pártját helyet foglalja, mint az ellenzék sanyarú kényerét önni, kellemesebb nyugodtan ülni, mint a kormányt támadni.

Hentailer Lajos: Politikai lefejezés.

Vörös József: Am azt mégis hogy bizonyára a többség pártját helyet foglalja, mint az ellenzék sanyarú kényerét önni, kellemesebb nyugodtan ülni, mint a kormányt támadni.

Hentailer Lajos: Politikai lefejezés.

Vörös József: Am azt mégis hogy bizonyára a többség pártját helyet foglalja, mint az ellenzék sanyarú kényerét önni, kellemesebb nyugodtan ülni, mint a kormányt támadni.

Hentailer Lajos: Politikai lefejezés.

Vörös József: Am azt mégis hogy bizonyára a többség pártját helyet foglalja, mint az ellenzék sanyarú kényerét önni, kellemesebb nyugodtan ülni, mint a kormányt támadni.

Hentailer Lajos: Politikai lefejezés.

Vörös József: Am azt mégis hogy bizonyára a többség pártját helyet foglalja, mint az ellenzék sanyarú kényerét önni, kellemesebb nyugodtan ülni, mint a kormányt támadni.

Hentailer Lajos: Politikai lefejezés.

Vörös József: Am azt mégis hogy bizonyára a többség pártját helyet foglalja, mint az ellenzék sanyarú kényerét önni, kellemesebb nyugodtan ülni, mint a kormányt támadni.

Hentailer Lajos: Politikai lefejezés.

Vörös József: Am azt mégis hogy bizonyára a többség pártját helyet foglalja, mint az ellenzék sanyarú kényerét önni, kellemesebb nyugodtan ülni, mint a kormányt támadni.

De most nézzük magának a javaslatnak a fizetésrendezésére vonatkozó intézkedéseit.

A tisztviselői kar minden alkalommal s a kongresszus által elfogadott memorandumában is azt kérte, hogy fizetését az osztrák tisztviselők fizetésének alapján rendezzék.

Egyes tisztviselők egyáltalán semmit sem nyerne. Így a pesti nős tisztviselők, kik még nem szolgálnak négy év óta, csak 1400 korona alapfizetést kapnak.

A javaslat szerint semmi biztosítéka nincs a tisztviselőnek, hogy magasabb fizetési osztályba egyáltalán bejuttatás és mikor; holott igen sok esetben a magasabb fizetési osztályba beosztott tisztviselőnek munkaköre, hatásköre és teendője teljesen ugyanaz.

A jutalmakra és segélyekre is az 1903. évi költségvetésben a fizetésjavításra való tekintettel az előbbi években felvett összegnek csak 50 százaléka irányoztatott elő.

Válóban ez a javaslat olyan, hogy magának az állami tisztviselőnek sem áll érdekében annak törvényű válassza. Mert ha most ezt a rossz javaslatot érvénytelenítik, a kormány, isten tudja meddig kellene újra várniok az állami tisztviselőknél, a míg igazán jogos és most kiegytelentlen hagyott igényeik méltányos elbírálásban részesülhetnek.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A magyar társadalomnak esztendő óta folytatott nagy küzdelme az az ellenzék kártató, erélyes sürgetése után ma végrehajlásra betherjesztette Lukács László pénzügyminiszter az állami tisztviselők fizetésjavításáról szóló törvényjavaslatot.

De a katonai javaslatok alku tárgyai nem lehetnek. Ezt vitatta ma Vörös József, a ki magas személyisé és okos beszéddel a régi nemzeti párt mai álláspontját bírálta.

Marjay Péter volt a mai vita utolsó szónoka. Tüzes, ötletes beszéde sokszor inspirálta a szélsőbaloldali zajos eljenzere.

Az ülés végén az interpellációkra került a sor. Lengyel Zoltán nem volt jelen, így Kaas Ivor a vándorparosok üldözése miatt interpellált a kereskedelmi miniszter.

Nagy érdeklődés mellett szólt ezután Barta Ódon, a ki nagyon alapos és erélyes vádheszédet mondott az osztrák képviselőház tegnapi konverziós vitája nyomán jogosan feltételezhető taktika ellen.

Az ülés néhány perccel négy óra előtt ért véget.

Részletes tudósításunk a következők:

maos. Mert ez a javaslat határozottan rossz. Meg vagyunk győződve arról, hogy keserű csalódás érzését fogja kelteni azokban, kik oly nagy várakozásokat fűztek hozzá; mert egyáltalán nem elégíti ki: nem is elégítheti ki azoknak az igényeit, kik azt hittek, hogy az állam most, mikor oly hosszú készülődések után rálep a reformálás terére: csakugyan becsületes lelkiismeretességgel fogja a magyar társadalom egy nagy és becses rétegének érdekeit biztosítani.

Mielőtt azonban a javaslat nagy hiányosságaira legalább általánosságban rámutatnánk, igazi megbotránkozásal vesznünk tudomást a javaslat megokolásának utolsó pontjáról, mely az állami tisztviselőket egyenesen rá akarja uszítani most az ellenzékre s a javaslatot valóságos revolvernek használja föl az ellenzéki pártokkal szemben.

A törvény hatálybalépének ideje tekintetében tisztelettel megjegyzem, hogy egyelőre más javaslatot nem tehetek, mint azt, hogy ez az idő a tárgy természetének megfelelően, valamely hónap első napjával lenne megállapítandó.

Az 1902-re szóló állami költségvetésben az állami tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek fokozatos szabályozására 3.000.000 k. hitelt engedélyezett a törvényhozás.

Az 1902-re szóló állami költségvetésben az állami tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek fokozatos szabályozására 3.000.000 k. hitelt engedélyezett a törvényhozás.

Az 1902-re szóló állami költségvetésben az állami tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek fokozatos szabályozására 3.000.000 k. hitelt engedélyezett a törvényhozás.

Világos, hogy ennek határozott politikai tendenciája van. Világos, hogy ez fenyegetés az ellenzéki pártokkal szemben. Mert ez azt jelenti, hogy az állami tisztviselőknél az a fizetésjavítása, amely a múlt 1902. év két utolsó hónapjára lenno esedékes és utólag kifizetendő: az ellenzéki pártok jóakarattól függ. Ha az ellenzéki pártok lehetővé teszik, hogy a javaslat március végéig törvényű váljék: akkor az állami tisztviselők megkapják a fizetésjavítást a múlt év november és december hónapjaira is, különben pedig nem. Minthogy pedig most a parlament a katonai javaslatokat tárgyalja, tehát az ellenzéki pártok engedjék keresztül hamarosan a katonai javaslatokat, hogy a fizetésrendezésről szóló javaslat március végéig letárgyalható legyen.

Ime, a revolver, amit a kormány az ellenzéki pártok mellének szegez: Ha megadjátok a katonai javaslatokat: ha megengeditek, hogy az országot agyonnyomoritson a katonai terhekkel: akkor segíték az állami tisztviselőknél. Különböben nem.

Nos, ez az eljárás botránnyos rossz híszemű. Megokolásában is a legszembeeszköbbs hupokritaság van. Mert az, hogy a javaslat meg eddig nem tárgyalatott és nem vált törvényűvé, tisztán csak a kormányon mult. És annak sem áll utjánban semmi, hogy a törvényhozás által az 1902. évre az állami tisztviselők fizetési javítására megszavazott három millió korona hitel arra a célra fordítottassék, a mire megszavaztatott. Ezt nem kell és nem is szabad függővé tenni a javaslat törvényű válásának határidejéről.

A kormány itt legfőjebb az 1897. XX. t. cikkre hivatkozhatik, mely a számvitelről intézkedik. De ez a törvény egy generális intézkedés: az pedig, hogy az állami tisztviselők már a múlt évi november és december hónapokra megkapják a megszavazott három millió fizetésjavítást, speciális intézkedés. A kormányának a javaslat megokolásában foglalt intézkedési terve tehát egyfelől a legnagyobb szűkkeblűség a tisztviselőkkel szemben, másfelől pedig botránnyos revolver az ellenzékkel szemben.

Amde erre az ellenzéknek nagyon egyszerű a felelete. Tessenék lenvni napirendről a katonai javaslatokat, vagy pedig felfüggeszteni ezeknek a tárgyalását s nyomban hozzáláthat a parlament a fizetésrendezésről szóló javaslat elintézéséhez. De abba a körképébe az ellenzék bele nem megy, hogy a katonai javaslatok átengedésével fizesse meg azt, a mivel a kormány régóta tartozik az állami tisztviselőknél. És az állami tisztviselőknél van annyi eszök, hogy megértésük a kormány magatartásának szertelen politikai erkölcsatlenségét.

Amde erre az ellenzéknek nagyon egyszerű a felelete. Tessenék lenvni napirendről a katonai javaslatokat, vagy pedig felfüggeszteni ezeknek a tárgyalását s nyomban hozzáláthat a parlament a fizetésrendezésről szóló javaslat elintézéséhez.

Amde erre az ellenzéknek nagyon egyszerű a felelete. Tessenék lenvni napirendről a katonai javaslatokat, vagy pedig felfüggeszteni ezeknek a tárgyalását s nyomban hozzáláthat a parlament a fizetésrendezésről szóló javaslat elintézéséhez.

Amde erre az ellenzéknek nagyon egyszerű a felelete. Tessenék lenvni napirendről a katonai javaslatokat, vagy pedig felfüggeszteni ezeknek a tárgyalását s nyomban hozzáláthat a parlament a fizetésrendezésről szóló javaslat elintézéséhez.

Amde erre az ellenzéknek nagyon egyszerű a felelete. Tessenék lenvni napirendről a katonai javaslatokat, vagy pedig felfüggeszteni ezeknek a tárgyalását s nyomban hozzáláthat a parlament a fizetésrendezésről szóló javaslat elintézéséhez.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései.

1903. február 14.

A) Árutőzsde.

I. Gabonaművek. — Árak készpénzben 50 kilogrammonként.

a) Készpénz.

A minőségi suly helytelenként és kilogrammonként.

Table with columns: Druzs, 76, 77, 78, 79, 80, 81. Lists various grain types and their prices.

Table with columns: Származás, nem és minőség, Ártyolam. Lists grain origins and prices.

II. Különböző termények (készpénz).

Table with columns: Származás, nem és minőség, Ártyolam. Lists various products and their prices.

B) Értéktőzsde.

Table with columns: ÉRTÉKPAPÍROK, Utolsó ár, 1901. ár, etc. Lists various securities and their prices.

Table with columns: ÉRTÉKPAPÍROK, Utolsó ár, 1901. ár, etc. Lists various securities and their prices.

Table with columns: ÉRTÉKPAPÍROK, Utolsó ár, 1901. ár, etc. Lists various securities and their prices.

Table with columns: ÉRTÉKPAPÍROK, Utolsó ár, 1901. ár, etc. Lists various securities and their prices.

Table with columns: ÉRTÉKPAPÍROK, Utolsó ár, 1901. ár, etc. Lists various securities and their prices.

Table with columns: ÉRTÉKPAPÍROK, Utolsó ár, 1901. ár, etc. Lists various securities and their prices.

Table with columns: ÉRTÉKPAPÍROK, Utolsó ár, 1901. ár, etc. Lists various securities and their prices.

Table with columns: ÉRTÉKPAPÍROK, Utolsó ár, 1901. ár, etc. Lists various securities and their prices.

Table with columns: ÉRTÉKPAPÍROK, Utolsó ár, 1901. ár, etc. Lists various securities and their prices.

Table with columns: ÉRTÉKPAPÍROK, Utolsó ár, 1901. ár, etc. Lists various securities and their prices.

Table with columns: ÉRTÉKPAPÍROK, Utolsó ár, 1901. ár, etc. Lists various securities and their prices.

Az új század megmentője. Az eredeti angol készítmények csak üvegekben kaphatók.

STOLLWERGER-féle csokoládé és sas-cacao. Diszoklevél az 1902. évi pozsonyi II. mezőgazdasági országos kiállításán.

LV. évi zárszámadása az 1902-ik évről. Mérleg-számla. Vagyont: Pénzrészlet 8,283.08 st. Valótartalék 1,124,350.89.

SZŐLŐOLTVÁNYOK. Szőlőművelésben és európai nemes, nyakos és sima vesszők melyek leszeljett árnakon.

Hová fordulj bajodban? Úgyes-bajos ember könyve. K. Nagy Sándor.

Minta-gazdaság. birtok. Chequerendszer és fejlesztése Magyarországon. Dr. Halász Sándor.

Hirdetmény. A balassa-gyarmati takarékpénztár igazgatósága 1903. február 9-én tartott teljes ülésének határozatából.

HOLLANDI életbiztosító részvénytársaság. Kivonat a díjtáblázatból.

Dr. Halász Sándor. A chequerendszer és fejlesztése Magyarországon.

A tisztviselők fizetése.

— A javaslat. —

A tisztviselői fizetések emeléséről szóló törvényjavaslatot, amelyet a pénzügyminiszter ma terjesztett az országgyűlés elé, indokolásával együtt itt adjuk közre:

Törvényjavaslat

az állami tisztviselők, altszék- és szolgák illetményeinek újabb szabályozásáról.

I. FEJEZET.

A fizetési osztályokba sorozott állami tisztviselők illetményeiről.

1. §. Az állami tisztviselők, — a főispánok és a fő- és székvarosi főpolgármester valamint a jelen törvény II. fejezetének határozatai alá tartozók és a gyakorlatok kivételével, — fizetési osztályba sorozottnak, amely besorozást a jelen törvény kiegészítő részét képező A. alatt mellékelt kimutatás tünteti fel.

Az ugyancsak a jelen törvény kiegészítő részét képező B. alatt mellékelt kimutatás pedig megállapítja azt, hogy az A. kimutatásban felsorolt állami tisztviselőknek, — figyelemmel a 2. §. határozataira és államhályokra, — minő fizetésre és lak pénzre van igényük.

Azok a hivatali állások, a melyek a jelen törvény hatálybalépése után rendszeresítették, rendszeresítésük alkalmával az állami költségvetés határozatai szerint sorozandók a megfelelő fizetési osztályokba.

2. §. Az egyes fizetési osztályokba kinevezés után jut az állami tisztviselő.

A kinevezés, a 4. §-ban szabályozott esetektől eltekintve, csak az illető fizetési osztály legalsó fizetési fokozatába való sorozással történhet.

Az egyes fizetési osztályok magasabb fizetési fokozataiban XI. X. és IX. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselők az ugyanabban a fizetési osztályban eltöltött négy-négy, a VIII—V. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselők az ugyanabban a fizetési osztályban eltöltött öt-öt szolgálati év után lépnek elő.

3. §. A XI., X. és IX. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselőknek egy és ugyanabban a fizetési osztályban eltöltött tizenhat szolgálati év után 200 K és ugyanolyan szolgálati év után további 200 K korpotokra van igényük.

Az a korpotok mindenben a fizetés természetével bir és magasabb fizetési osztályba tartozó állásra való kinevezés esetén a fizetés tőbblet erejéig használtató.

4. §. Ha valamely fizetési osztályba tartozó állami tisztviselő, ugyanabban a fizetési osztályba tartozó más állásra nevezetik ki, a kinevezés azzal a fizetéssel történik, melyet az illető korábbi állásában élvezett.

Ha az állami tanítószemélyzet tagja nevezetik ki fizetési osztályba tartozó állami tisztviselővé és korábbi fizetés, valamint a fizetés természetével biró egyéb illetményei együttvéve meghaladják az új állásnak megfelelő fizetési osztály legalsó fokozatára nézve a jelen törvény kiegészítő részét képező B. kimutatásban megállapított fizetést, a kinevezés, a 2. §. határozatától eltérőleg, abba a fokozatba való sorozással történik, a mely fizetés a kinevezett korábbi fizetésének és a fizetés természetével biró egyéb illetményeinek összegével egyenlő, ha pedig így fizetés megállapítása nincs, a kinevezés az illető fizetési osztályban legközelebbi magasabb fokozatával járó fizetéssel történik.

Ha valaki a fenti határozatok értelmében oly fizetéssel, még pedig akár az illető fizetési osztály legalsó, akár valamelyik magasabb fokozatával járó fizetéssel, nevezetik ki fizetési osztályba tartozó állami tisztviselővé, a mely fizetés korábbi fizetésével és a fizetés természetével biró egyéb illetményeivel együttvéve egyenlő, az ugyanabban az illetményekkel élvezetében eltöltött szolgálati ideje, a magasabb fokozatba való előlépésére és a 3. §. szerint járó korpotokra való igény szempontjából egységessé vendő.

II. FEJEZET.

A fizetési osztályba nem tartozó állami tisztviselők illetményeiről.

A. Az állami tanítószemélyzet illetményeiről.

5. §. Az állami tanítószemélyzet tagjai állami tisztviselők, de fizetési osztályba nem tartoznak.

6. §. 1. A budapesti királyi, a kolozsvári Fe-

rencz József tudományegyetem és a József műegyetem nyilvános rendes tanárainak alkalmazása évi 6400 koronával állapították meg, melyből szolgálati és után 7400, tiz év után 8400, tizenöt év után 9600, husz év után 10800 és huszonöt év után 12000 koronára emelkedik.

Az egyetemi és műegyetemi nyilvános rendes tanároknak, a kiknek az előző bekezdés szerint járó fizetése 6400, 7400, 8400 és 9600 K, arra a lak pénzre van igényük, a mely a jelen törvény kiegészítő részét képező B. kimutatás szerint a VI. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselők számára van megállapítva; a kiknek fizetése 10800 és 12000 K, azoknak arra a lak pénzre van igényük, a mely ugyane kimutatás szerint az V. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselőknek jár.

2. Az egyetemi és műegyetemi nyilvános rendkívüli tanárok alapfizetése évi 4800 koronával állapították meg, mely bezárolag 25 szolgálati évig öt évenként évi 500 koronával emelkedik 7300 koronáig.

Az egyetemi és műegyetemi nyilvános rendkívüli tanároknak, a kiknek az előző bekezdés szerint járó fizetése 4800, 5300, 5800 és 6300 K, arra a lak pénzre van igényük, a mely a jelen törvény kiegészítő részét képező B. kimutatás szerint a VII. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselők számára van megállapítva; a kiknek fizetése 6800 és 7300 K, azoknak arra a lak pénzre van igényük, a mely ugyane kimutatás szerint a VI. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselőknek jár.

3. Az egyetemi és műegyetemi adjunktusoknak arra a fizetésre és lak pénzre van igényük, a melyet a jelen törvény kiegészítő részét képező B. kimutatás a VIII. fizetési osztály számára állapít meg.

4. Az egyetemi és műegyetemi tanársegédnek arra a fizetésre és lak pénzre van igényük, a melyet ugyane kimutatás a X. fizetési osztály számára állapít meg.

Az egyetemi és műegyetemi adjunktusokra és tanársegédre a 2. §. határozatai kiterjednek.

5. Az egyetemeken és a műegyetemen, valamint a bábaképzőknél alkalmazott gyakorlatoknak (műt- és vegyszernövendékeknek) a fizetés természetével biró évi segélydjára 1000 kor.

6. A budapesti királyi s a kolozsvári Ferencz József tudományegyetemi könyvtár igazgatójának alapfizetése évi 6400 koronával állapították meg, mely bezárolag 20 szolgálati évig öt évenként évi 800 koronával emelkedik 9600 koronáig.

A könyvtári igazgatóknak arra a lak pénzre van igényük, a mely a jelen törvény kiegészítő részét képező B. kimutatás szerint a VI. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselők számára van megállapítva.

7. A budapesti királyi egyetemi könyvtár I. önének és a kolozsvári Ferencz József tudományegyetemi könyvtár önének arra a fizetésre és lak pénzre van igényük, mely az állami tanítószemélyzetnek a jelen törvény kiegészítő részét képező C. kimutatás II. csoportjába tartozó tagjai számára megállapítva.

8. A budapesti kir. egyetemi könyvtár II. önének, valamint a József műegyetemi könyvtár önének arra a fizetésre és lak pénzre van igényük, mely ugyane kimutatás III. csoportjára nézve megállapított.

9. Az egyetemi és műegyetemi könyvtári tisztelőknek arra a fizetésre és lak pénzre van igényük, mely ugyane kimutatás IV. csoportjára nézve megállapított.

10. A budapesti királyi egyetemi könyvtár kiegészítő tisztelőknek arra a fizetésre és lak pénzre van igényük, mely ugyane kimutatás VII. csoportjára nézve megállapított.

7. §. A budapesti állatorvosi főiskola rektorának és rendes tanárainak alapfizetése évi 6400 koronával állapították meg, mely bezárolag 25 szolgálati évig öt évenként évi 800 koronával emelkedik 10400 koronáig.

Az állatorvosi főiskola rektorának és rendes tanárainak, a kiknek fizetése 6400, 7200, 8000, 8800 és 9600 K, arra a lak pénzre van igényük, a mely a jelen törvény kiegészítő részét képező B. kimutatás szerint a VI. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselők számára van megállapítva; a kiknek fizetése 10400 kor., azoknak arra a lak pénzre nincs igényük, a mely ugyane kimutatás szerint az V. fizetési osztályba tartozó tisztviselőknek jár.

Az állatorvosi főiskolánál alkalmazott rendkívüli tanároknak, adjunktusoknak, tanársegédeknek és gyakorlatoknak ugyanazokra az illetményekre van igényük, mint a nyilvános és a 6. §. szerint az egyetemi és műegyetemi rendkívüli tanároknak, adjunktusok, tanársegédnek és gyakorlatok részére vannak megállapítva.

8. §. Az egyetemi és műegyetemi nyilvános rendes és rendkívüli tanárok, valamint az állatorvosi főiskola rendes és rendkívüli tanárai jövőben levezképre, ta dura, tandíjütelekre vagy tandíj-kárpótlásra igényt nem tarthatnak.

Az egyetemeken, a műegyetemen és a budapesti állatorvosi főiskolán a tandíjakkól befolyó jövedelmeknek legfeljebb egy tizedrésze az ott alkalmazott ösztöndíj tanárokat, magántanárokat és tanítókat illeti, a kik közül öt a tartott előadási órák és a hallgatók számának arányában osztandó meg.

A tandíjvédőelem többi része az államkincstáré illeti.

9. §. A 6. és 7. §-ban felsoroltak, ugyszintén a bányászati és erdőészeti akadémiánál, valamint a tudományiskoláknál és az erdőéri szakiskoláknál alkalmazott tanítószemélyzet (19. §.) kivételével, az összes állami tanítószemélyzet tanító személyzete fizetés és lak pénz tekintetében kilevez csoportba osztatik. Az egyes állásoknak, mely csoportba való tartozásukat, az állásokkal egybekötött alapfizetés, a fizetés emelkedésére igényt adó szolgálati időnek és a fizetésemelésüknek mérvét, végül azt, hogy a fizetési minő lak pénz jár, a jelen törvény kiegészítő részét képező C. kimutatás tünteti fel.

10. §. Az állami tanítószemélyzethez tartozó olv állások, a melyek a jelen törvény hatályba lépté után rendszeresítettek, rendszeresítésük alkalmával az állami költségvetés határozatai szerint sorozandók a megfelelő csoportba.

11. §. A tankerületi főigazgatók, továbbá a Bányászati és Erdőészeti főigazgatók, a közpiskolai tanárképző intézeti főigazgató főigazgatóknak, és a polgári tanító- és tanítóképző intézetek igazgatói az öket a jelen törvény kiegészítő részét képező C. kimutatás szerint megillető tanári fizetésen felül évi 800 k. főigazgatói pótlékban részesülnek, a mely a minőség- és voltalkalmatosságuk szolgálati év után 2400, továbbá ugyanolyan szolgálati év után 3200 koronára emelkedik.

A főigazgatói pótlék a fizetés természetével bir.

A jelen szakasz határozatai alá tartozóknak arra a lak pénzre van igényük, a mely a jelen törvény kiegészítő részét képező B. kimutatás szerint a VI. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselőknek jár.

Azok a tankerületi főigazgatók, a kik oly állásban nevezettek ki főigazgatókká, a mely állásra a 15. és 16. §. határozatai ki nem terjednek, a jelen törvény kiegészítő részét képező C. kimutatás IV. csoportjában 15 évi szolgálati időnek megfelelő évi 4400 k. fizetéssel és 1600 k. főigazgatói pótlékkal nevezhetők ki.

12. §. Az állami gimnáziumok, reáliskolák, felsőbb leányiskolák, elemi tanító- és tanítóképző intézetek, kisdudorvónököpztő intézetek, az állami felső kereskedelmi iskolák, a budapesti állami ipari iskola és az ipari szakiskolák, valamint a siketnévők váci, a vakok és hallék budapesti intézetének rendes igazgatói, az öket a jelen törvény kiegészítő részét képező C. kimutatás szerint megillető tanári fizetésen felül évi 800 k. igazgatói pótlékban részesülnek.

Az igazgatói pótlék tiz évi igazgatói működés után teljes intézeteknél évi 1600 koronára emelkedik.

Az ipari szakiskoláknál teljes intézeteknek csak a legalább két iparágára berendezett és e mellett külön tanfolyamokkal biró szakiskolák tekintetében.

A polgári iskolák, a felső népiskolák, a halottápolási Erzsébet szertárház és a fent megnevezett többi gyűjteményi intézet igazgatói évi 800 K igazgatói pótlékban részesülnek, mely pótlék tiz évi igazgatói működés után évi 1200 koronára emelkedik.

A teljes hat osztályú elemi iskoláknak igazgatói évi 600 K és a legalább három tantervű biró elemi iskolák igazgatói évi 400 K igazgatói pótlékban részesülnek.

Ha az állami tanító személyzetnek a jelen törvény kiegészítő részét képező C. kimutatás IV. csoportjába tartozó tagja, gazdasági szakiskolához, földmívelés iskolához vagy vanceller-iskolához igazgatóvá nevezetik ki, fizetésén és lak pénzén felül 500 K igazgatói pótlékban részesítetik, mely pótlék tiz évi igazgatói működés után 1000 koronára emelkedik.

Az igazgatói pótlék a fizetés természetével bir, annak élvezete azonban az igazgatói minőség vagy megbízatás megvonása, vagy az arról való lemondás esetén megszűnik és ebben az esetben a nyugdíj megállapításánál sem vehető figyelembe.

A jelen szakasz első bekezdésében foglalt intézetek igazgatóinak, mindaddig a míg évi 800 k. igazgatói pótlékok élveznek, fizetésükre való tekintet nélkül, arra a lak pénzre van igényük, a mely a jelen törvény kiegészítő részét képező B. kimutatás szerint a VII. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselőknek jár, a kik pedig évi 1000 k. igazgatói pótlék élvezetében vannak, azoknak arra a lak pénzre van igényük, a mely ugyane kimutatás szerint a VI. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselőknek jár.

13. §. A közpiskolai tanárképző intézeti gyakorló főgimnázium és a polgári tanító- és tanítóképző intézetek tanárai az öket a jelen törvény kiegészítő részét képező C. kimutatás szerint megillető tanári fizetésen felül évi 800 k. a fizetés természetével biró igazgatói pótlékban részesülnek, a mely pótlék a közpiskolai tanárképző intézeti gyakorló főgimnáziummal, vagy a polgári tanító- és tanítóképző intézetben töltött tiz évi tanári működés után évi 1600 koronára emelkedik.

14. §. Az állami gimnáziumoknál és reáliskoláknál az állami felsőbb leányiskoláknál, az elemi tanító- és tanítóképző intézeteknél, az állami felső kereskedelmi iskoláknál, az állami felső ipariiskoláknál, az ipari szakiskoláknál és a gazdasági tanítóképző alkalmazott rendes tanároknak, valamint a gyűjteményi intézeteknél, a polgári iskoláknál és a felső népiskoláknál alkalmazott rendes tanító és tanítóképző, kiváló érdemeik elismerésül állomáshelyükön igazgató-tanárokká, illetőleg igazgató-tanítókká és igazgató-tanítóknak léptethetők elő.

Az igazgató-tanár előléptett rendes tanár évi 800 K, az igazgató-tanító, tanítóévi előléptett rendes tanító, tanítóévi 600 K, a fizetés természetével biró pótlékban részesül, mely pótlék azonban megszűnik, ha az illető a 12. §-ban megállapított igazgatói pótlék élvezetében lép. Ha ebben az esetben a 12. §-ban megállapított oly pótlékokról van szó, melyek a szolgálati idővel emelkednek, a jelen szakasz alapján nyert pótlék élvezetében eltöltött szolgálati idő az emelkedő pótlékokra való igényt adó időköz hozzászámoltató.

15. §. Az állami tanítószemélyzet tagjai, ugy a 6. és 7. §-ban felsorolt, valamint a jelen törvény kiegészítő részét képező C. kimutatásban foglalt egyes csoportokba tartozó állásokra, csakis az alapfizetésük és az ennek megfelelő lak pénzre nevezhetők ki.

Ettől a határozattól eltérésnek van helye, és pedig:

1. az egyetemi és műegyetemi nyilvános rendes tanároknak és a budapesti állatorvosi főiskola rendes tanárainak, a kik kivételesen a pénzügyminiszternek előzetes hozzájárulása után, az alapfizetésnél magasabb, de a 6. §. 1. pontjában, illetőleg a 7. §. első bekezdésében megállapított valamely fizetésnél kinevezhetők;

2. ha fizetési osztályba tartozó állami tisztviselő az állami tanítószemélyzet tagjává, vagy az állami tanítószemélyzet tagja oly állásból nevezetik ki, a mely a fizetés természetével biró fizetésre és ha az illető kinevezetésekor korábbi fizetése és a fizetés természetével biró egyéb illetményei együttvéve meghaladják azt az alapfizetést, a mely az új állással van egykötve.

Ebben az esetben a kinevezés, az addigi fizetés és a fizetés természetével biró egyéb illetményeinek megilletése mellett, az alapfizetésnél magasabb, a jelen törvény 6. és 7. §-ában, vagy a törvény kiegészítő részét képező C. kimutatásban megállapított fizetésre történik, a mely a kinevezett korábbi fizetésének és a fizetés természetével biró egyéb illetményeinek összegével egyenlő; ha pedig az új állásra nézve így fizetés megállapított.

III. FEJEZET.

Az összes állami tisztviselői illetményre vonatkozó határozatok.

21. §. A jelen törvény 22. §-ában megállapított esetektől eltekintve, a valamely állás címével és jellegével (rangjával) ellátott tisztviselő csak akkor lép az illető állással egybekötött illetmények élvezetében, ha erre az állásra valóságban kinevezeték.

A magasabb fizetési osztályba sorozott állás címével és jellegével ellátott és később erre az állásra kinevezett tisztviselőnek szolgálati ideje, a magasabb fokozatba való előlépés szempontjából, csak a kinevezéstől kezdve számít.

22. §. Az 1891. évi XVII. törvények 26. §-a és a 27. §. 1. pontja alapján kir. kuni bírói címmei és jelleggel felruházott vidéki törvényszéki elnökök az V. fizetési osztály 2. fokozatának megfelelő évi fizetésre és ugyanezen a fizetési osztályban megfelelő lak pénzre huz.

A kir. helyettes bírói címmei és jelleggel felruházott törvényszéki és járásbírói, valamint a kir. főügyészi helyettesi címmei és jelleggel felruházott kir. ügyészi a VI. fizetési osztály 3. fokozatában me. határozott fizetés és ugyan-

pitva nincsen, a kinevezés a legközelebbi magasabb fizetéssel történik.

Ha a fentebb említett esetekben a kinevezetnek korábbi fizetése és a fizetés természetével biró egyéb illetményei együttvéve egyenlő az új állásra nézve a jelen törvény 6. és 7. §-ában, vagy a törvény kiegészítő részét képező C. kimutatásban megállapított alapfizetés, a kinevezés az alapfizetéssel történik.

E szakasz határozatai kiterjednek az állami tanítószemélyzetre ama tagjaira is, a kik a közpiskolából fenntartott tanítószemélyzet vagy olv törvényhatósági, községi vagy felekezeti tanítószemélyzet tanító személyzetéből nevezetnek ki az állami tanító személyzethez tartozó k. állásra, a mely intézetek valamely országos nyugdíjintézet tagjai.

16. §. A jelen törvény kiegészítő részét képező C. kimutatás szerint egy és ugyanabban a csoportba tartozó, de különböző állásokban eltöltött szolgálati idő, a magasabb illetményekre való igény szempontjából egységessé vendő.

Ha valaki a 15. §. alkalmazásával oly fizetéssel, még pedig akár az alapfizetéssel, akár valamely magasabb fizetéssel, nevezetnek ki az állami tanító személyzet tagjává, a mely fizetés a korábbi fizetésével és a fizetés természetével biró egyéb illetményeivel együttvéve egyenlő, az ugyanabban az illetményekkel élvezetében eltöltött szolgálati ideje az új állásban eltöltött szolgálati idejével, a magasabb illetményekre való igény szempontjából szintén egységessé vendő.

17. §. Ha egyetemi vagy műegyetemi tanársegéd, illetőleg az állami gimnáziumoknál és reáliskoláknál alkalmazott helyettes tanár, vagy az állami reáliskoláknál alkalmazott latin nyelvű rendkívüli tanár közpiskolai rendes tanár vagy iparkutatási intézetekhez rendes tanár nevezetnek ki, a kinevezés az alapfizetés történik, a magasabb fizetésre való előlépés szempontjából azonban a rendes tanárságot közvetlenül megelőző tanársegédi, illetőleg a helyettes tanári szolgálati időtől, az egy évet meghaladó időnek fele beszámítandó.

18. §. A jelen törvény kiegészítő részét képező C. kimutatás VIII. csoportjába tartozó tanító és tanítóévi, segédtanító, illetve segédintézői minőségben nevezetnek ki és öt évi szolgálat után lépnek elő rendes tanítóvá, illetve rendes tanítóévé.

19. §. A bányászati és erdőészeti akadémiánál, valamint a bányásziskoláknál és az erdő- és szakiskoláknál alkalmazott tanítószemélyzetre a jelen fejezet rendelkezései nem terjednek ki.

A bányászati és erdőészeti akadémia szervezeti szabályait a jelen törvény nem érinti.

B. A kezelőknél illetményeiről.

20. §. A posta-, távírda- és távbeszélőnél rendszeresített állásokban alkalmazott kezelőknél, valamint az ugyanolyan alkalmazott irógépezőknél állami tisztviselők, de fizetési osztályba nem tartoznak.

Fizetésük öt fokozatban évi 1000, 1100, 1200, 1300 és 1400 koronával állapították meg és arra a lak pénzre van igényük, amelyet a jelen törvény kiegészítő részét képező B. kimutatás a XI. fizetési osztály számára állapít meg.

A kezelőknél kinevezése csakis a legalsó fizetési fokozatba való sorozással történhetik. A magasabb fizetésre a kezelőknél három-három szolgálati év után lép elő.

III. FEJEZET.

Az összes állami tisztviselői illetményre vonatkozó határozatok.

21. §. A jelen törvény 22. §-ában megállapított esetektől eltekintve, a valamely állás címével és jellegével (rangjával) ellátott tisztviselő csak akkor lép az illető állással egybekötött illetmények élvezetében, ha erre az állásra valóságban kinevezeték.

A magasabb fizetési osztályba sorozott állás címével és jellegével ellátott és később erre az állásra kinevezett tisztviselőnek szolgálati ideje, a magasabb fokozatba való előlépés szempontjából, csak a kinevezéstől kezdve számít.

22. §. Az 1891. évi XVII. törvények 26. §-a és a 27. §. 1. pontja alapján kir. kuni bírói címmei és jelleggel felruházott vidéki törvényszéki elnökök az V. fizetési osztály 2. fokozatának megfelelő évi fizetésre és ugyanezen a fizetési osztályban megfelelő lak pénzre huz.

A kir. helyettes bírói címmei és jelleggel felruházott törvényszéki és járásbírói, valamint a kir. főügyészi helyettesi címmei és jelleggel felruházott kir. ügyészi a VI. fizetési osztály 3. fokozatában me. határozott fizetés és ugyan-

III. FEJEZET.

Az összes állami tisztviselői illetményre vonatkozó határozatok.

21. §. A jelen törvény 22. §-ában megállapított esetektől eltekintve, a valamely állás címével és jellegével (rangjával) ellátott tisztviselő csak akkor lép az illető állással egybekötött illetmények élvezetében, ha erre az állásra valóságban kinevezeték.

A magasabb fizetési osztályba sorozott állás címével és jellegével ellátott és később erre az állásra kinevezett tisztviselőnek szolgálati ideje, a magasabb fokozatba való előlépés szempontjából, csak a kinevezéstől kezdve számít.

22. §. Az 1891. évi XVII. törvények 26. §-a és a 27. §. 1. pontja alapján kir. kuni bírói címmei és jelleggel felruházott vidéki törvényszéki elnökök az V. fizetési osztály 2. fokozatának megfelelő évi fizetésre és ugyanezen a fizetési osztályban megfelelő lak pénzre huz.

A kir. helyettes bírói címmei és jelleggel felruházott törvényszéki és járásbírói, valamint a kir. főügyészi helyettesi címmei és jelleggel felruházott kir. ügyészi a VI. fizetési osztály 3. fokozatában me. határozott fizetés és ugyan-

pitva nincsen, a kinevezés a legközelebbi magasabb fizetéssel történik.

Ha a fentebb említett esetekben a kinevezetnek korábbi fizetése és a fizetés természetével biró egyéb illetményei együttvéve egyenlő az új állásra nézve a jelen törvény 6. és 7. §-ában, vagy a törvény kiegészítő részét képező C. kimutatásban megállapított alapfizetés, a kinevezés az alapfizetéssel történik.

E szakasz határozatai kiterjednek az állami tanítószemélyzetre ama tagjaira is, a kik a közpiskolából fenntartott tanítószemélyzet vagy olv törvényhatósági, községi vagy felekezeti tanítószemélyzet tanító személyzetéből nevezetnek ki az állami tanító személyzethez tartozó k. állásra, a mely intézetek valamely országos nyugdíjintézet tagjai.

16. §. A jelen törvény kiegészítő részét képező C. kimutatás szerint egy és ugyanabban a csoportba tartozó, de különböző állásokban eltöltött szolgálati idő, a magasabb illetményekre való igény szempontjából egységessé vendő.

Ha valaki a 15. §. alkalmazásával oly fizetéssel, még pedig akár az alapfizetéssel, akár valamely magasabb fizetéssel, nevezetnek ki az állami tanító személyzet tagjává, a mely fizetés a korábbi fizetésével és a fizetés természetével biró egyéb illetményeivel együttvéve egyenlő, az ugyanabban az illetményekkel élvezetében eltöltött szolgálati ideje az új állásban eltöltött szolgálati idejével, a magasabb illetményekre való igény szempontjából szintén egységessé vendő.

17. §. Ha egyetemi vagy műegyetemi tanársegéd, illetőleg az állami gimnáziumoknál és reáliskoláknál alkalmazott helyettes tanár, vagy az állami reáliskoláknál alkalmazott latin nyelvű rendkívüli tanár közpiskolai rendes tanár vagy iparkutatási intézetekhez rendes tanár nevezetnek ki, a kinevezés az alapfizetés történik, a magasabb fizetésre való előlépés szempontjából azonban a rendes tanárságot közvetlenül megelőző tanársegédi, illetőleg a helyettes tanári szolgálati időtől, az egy évet meghaladó időnek fele beszámítandó.

18. §. A jelen törvény kiegészítő részét képező C. kimutatás VIII. csoportjába tartozó tanító és tanítóévi, segédtanító, illetve segédintézői minőségben nevezetnek ki és öt évi szolgálat után lépnek elő rendes tanítóvá, illetve rendes tanítóévé.

19. §. A bányászati és erdőészeti akadémiánál, valamint a bányásziskoláknál és az erdő- és szakiskoláknál alkalmazott tanítószemélyzetre a jelen fejezet rendelkezései nem terjednek ki.

Az Egyetértés tárczája.

Gorkij Maxim legújabb drámájáról.

— Az Egyetértés eredeti tárczája. —

Gorkij, a nagy orosz novellista, mint drámaíró beszélhet ismét magáról. Berlinben adták második darabját, amely nagy sikert aratott. Drámáirással csak rövid idő óta foglalkozik s ugy ebben, mint már első darabjában is, amelyet Berlinben „Kleinbürger” címen adtak; inkább novellákkal jelenet. A szegény nép nyomorát és nélkülözését senki sem festi olyan megindító színekkel, mint ő, aki közöttük élt és köztől való.

Az orosz írók többnyire a nép nyomorát foglalkoznak, hisz Oroszországban ez az állandó nyílt kérdés. De míg Tolstoj és Dostojevszky a parasztok köréből veszik alakjait, addig Gorkij előszeretettel szerepelteti az ellátott elkiszteveződőket, a kiszabadult foglyokat, csavargókat s e leírásai határozottan a valóságintéző békéregy viszlek magukon. S a rettenthetetlen szökimondás ott annál inkább becsülendő, mert Oroszországban az írógépek mindig Sziberiával kezdek, s igaz volt Lermontoffnak,

KIS HIRDETÉSEK

TELEFON 706. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levélhíj vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik. TELEFON 706.

Használt és új pénz-szerekek... Kézírt és nyomtatott pénz-szerekek...

Nevelőket, Képzőket, Tanítókat... Képzőket, tanítókat, tanárképzőket...

Találkozna... Találkozna, találkoznék, találkoztam...

Portási... Portási, portás, portások, portások...

Gimnáziumi... Gimnáziumi, gimnázium, gimnáziumok...

Különbejárati... Különbejárati, különbejárati, különbejárati...

Férjhez menni... Férjhez menni, férjhez menni, férjhez menni...

Csinos leányka... Csinos leányka, csinos leányka, csinos leányka...

Zongora mester... Zongora mester, zongora mester, zongora mester...

Mária-Dorottya... Mária-Dorottya, Mária-Dorottya, Mária-Dorottya...

Szülővesszők... Szülővesszők, szülővesszők, szülővesszők...

Négy fiatal... Négy fiatal, négy fiatal, négy fiatal...

24 éves... 24 éves, 24 éves, 24 éves...

Gőzgépek... Gőzgépek, gőzgépek, gőzgépek...

Harisnyá-vásár!!!... Harisnyá-vásár!!!, harisnyá-vásár!!!...

Pályázat... Pályázat, pályázat, pályázat...

100 levelezőlap... 100 levelezőlap, 100 levelezőlap, 100 levelezőlap...

Kereskedő... Kereskedő, kereskedő, kereskedő...

Báli és utozai... Báli és utozai, báli és utozai, báli és utozai...

Keresse fel... Keresse fel, keresse fel, keresse fel...

Legalkalmasabb... Legalkalmasabb, legalkalmasabb, legalkalmasabb...

Szőnyeg... Szőnyeg, szőnyeg, szőnyeg...

Alkalmi vétel... Alkalmi vétel, alkalmi vétel, alkalmi vétel...

Mérnök-iskola... Mérnök-iskola, mérnök-iskola, mérnök-iskola...

WERNDL-fogyvarek... WERNDL-fogyvarek, WERNDL-fogyvarek...

BUTOROK... BUTOROK, butorok, butorok...

4 darab Chapinggép... 4 darab Chapinggép, 4 darab Chapinggép...

GUMMI... GUMMI, gumi, gumi...

Szabásból... Szabásból, szabásból, szabásból...

Ajtók, ablakok... Ajtók, ablakok, ajtók, ablakok...

ZEIDL VENCZEL... ZEIDL VENCZEL, Zeidl Venczel...

SANTAL MIDY... SANTAL MIDY, Santal Midy...

A SZÁJ ÉS FOGAK ÉRSZERŰ APOLÁSÁRA... A SZÁJ ÉS FOGAK ÉRSZERŰ APOLÁSÁRA...

Perfekt magyar - nemet levelező... Perfekt magyar - nemet levelező...

LIHART VILMOS... LIHART VILMOS, Lihart Vilmos...

KENDE K. KAROLY... KENDE K. KAROLY, Kende K. Karoly...

Csodálkozni fog!... Csodálkozni fog!, csodálkozni fog!...

Titkos betegségek... Titkos betegségek, titkos betegségek...

Dr. Kajdacsy... Dr. Kajdacsy, Dr. Kajdacsy...

Nélkülözhetetlen... Nélkülözhetetlen, nélkülözhetetlen...

RETHY BELA... RETHY BELA, Rethy Bela...

Mesés olesó árak... Mesés olesó árak, mesés olesó árak...

Agular David... Agular David, Agular David...

Építési árlejtési hirdetés... Építési árlejtési hirdetés, építési árlejtési hirdetés...

MÜNCHEN, HOTEL Continental... MÜNCHEN, HOTEL Continental...

Elegáns fiatal hölgyek... Elegáns fiatal hölgyek, elegáns fiatal hölgyek...

Dr. FABINYI... Dr. FABINYI, Dr. Fabinyi...

Kitűnő friss fejos tehének... Kitűnő friss fejos tehének, kitűnő friss fejos tehének...

Szidjuk a németet... Szidjuk a németet, szidjuk a németet...

Kitűnő friss fejos tehének... Kitűnő friss fejos tehének, kitűnő friss fejos tehének...

Dr. FABINYI... Dr. FABINYI, Dr. Fabinyi...

Kitűnő friss fejos tehének... Kitűnő friss fejos tehének, kitűnő friss fejos tehének...

Szidjuk a németet... Szidjuk a németet, szidjuk a németet...

Kitűnő friss fejos tehének... Kitűnő friss fejos tehének, kitűnő friss fejos tehének...

Szidjuk a németet... Szidjuk a németet, szidjuk a németet...

Dr. FABINYI... Dr. FABINYI, Dr. Fabinyi...

Kitűnő friss fejos tehének... Kitűnő friss fejos tehének, kitűnő friss fejos tehének...

Szidjuk a németet... Szidjuk a németet, szidjuk a németet...

Kitűnő friss fejos tehének... Kitűnő friss fejos tehének, kitűnő friss fejos tehének...

Szidjuk a németet... Szidjuk a németet, szidjuk a németet...

Dr. FABINYI... Dr. FABINYI, Dr. Fabinyi...

Kitűnő friss fejos tehének... Kitűnő friss fejos tehének, kitűnő friss fejos tehének...

Szidjuk a németet... Szidjuk a németet, szidjuk a németet...

Kitűnő friss fejos tehének... Kitűnő friss fejos tehének, kitűnő friss fejos tehének...

Szidjuk a németet... Szidjuk a németet, szidjuk a németet...

Dr. FABINYI... Dr. FABINYI, Dr. Fabinyi...

Kitűnő friss fejos tehének... Kitűnő friss fejos tehének, kitűnő friss fejos tehének...

Szidjuk a németet... Szidjuk a németet, szidjuk a németet...

Kitűnő friss fejos tehének... Kitűnő friss fejos tehének, kitűnő friss fejos tehének...

Szidjuk a németet... Szidjuk a németet, szidjuk a németet...

Dr. FABINYI... Dr. FABINYI, Dr. Fabinyi...

Kitűnő friss fejos tehének... Kitűnő friss fejos tehének, kitűnő friss fejos tehének...

Szidjuk a németet... Szidjuk a németet, szidjuk a németet...

Kitűnő friss fejos tehének... Kitűnő friss fejos tehének, kitűnő friss fejos tehének...

Szidjuk a németet... Szidjuk a németet, szidjuk a németet...

Dr. FABINYI... Dr. FABINYI, Dr. Fabinyi...

Kitűnő friss fejos tehének... Kitűnő friss fejos tehének, kitűnő friss fejos tehének...

Szidjuk a németet... Szidjuk a németet, szidjuk a németet...

Kitűnő friss fejos tehének... Kitűnő friss fejos tehének, kitűnő friss fejos tehének...

Szidjuk a németet... Szidjuk a németet, szidjuk a németet...

Dr. FABINYI... Dr. FABINYI, Dr. Fabinyi...

Kitűnő friss fejos tehének... Kitűnő friss fejos tehének, kitűnő friss fejos tehének...

Szidjuk a németet... Szidjuk a németet, szidjuk a németet...

Kitűnő friss fejos tehének... Kitűnő friss fejos tehének, kitűnő friss fejos tehének...

Szidjuk a németet... Szidjuk a németet, szidjuk a németet...

Dr. FABINYI... Dr. FABINYI, Dr. Fabinyi...

Kitűnő friss fejos tehének... Kitűnő friss fejos tehének, kitűnő friss fejos tehének...

Szidjuk a németet... Szidjuk a németet, szidjuk a németet...

Kitűnő friss fejos tehének... Kitűnő friss fejos tehének, kitűnő friss fejos tehének...

Szidjuk a németet... Szidjuk a németet, szidjuk a németet...